

Dato: 15.11.2017
Arkivref: 2017/1195

Saksbeh: Birger Bjørnstad
Saksbeh. tlf: 77 02 30 05

Saksnr	Utvalg	Møtedato
76/17	Formannskapet	13.11.2017
42/17	Teknisk utvalg	21.11.2017
28/17	Eldrerådet	21.11.2017
15/17	Ungdomsråd	21.11.2017
32/17	Levekårsutvalget	22.11.2017
19/17	Råd for funksjonshemmede	23.11.2017
80/17	Formannskapet	27.11.2017
12/17	Arbeidsmiljøutvalget	01.12.2017
55/17	Kommunestyret	14.12.2017

Kvæfjord kommunes budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021

Administrasjonssjefens innstilling

1. Kvæfjord kommunestyre vedtar Kvæfjord kommunes budsjett for året 2018 i henhold til foreliggende forslag.
2. Kommunestyret vedtar Kvæfjord kommunes økonomiplan for perioden 2018-2021 i henhold til foreliggende forslag.
3. Kvæfjord kommunes budsjett for 2018 er gjort opp med totale utgifter og inntekter med 545 029 000 kr. Løpende netto driftsutgifter, medregnet avsetning til eller bruk av bundne driftsfond, fordeles slik på rammeområder:

<i>RO0 Styringsorganer</i>	3 052 000 kr
<i>RO1 Fellesadministrasjon</i>	26 486 000 kr
<i>RO2 Kultur/oppvekst</i>	105 571 000 kr
<i>RO3 Helse/omsorg</i>	168 435 000 kr
<i>RO4 Teknisk</i>	19 968 000 kr
<i>RO6 Teknisk/selvkost</i>	-674 000 kr

4. Kommunestyret viser til melding fra IMDi av 2.11.2017 om bortfall av bosetting av flyktninger i 2018 og legger til grunn slik justering i budsjettopplegget sett i forhold til administrasjonssjefens forslag til budsjett for 2018:

<i>20015 Flyktningebosetting; netto driftsutgifter reduseres med</i>	1 344 000 kr
<i>80214 Generelt tilskudd flyktninger; inntektene reduseres med</i>	2 120 000 kr
<i>94000 Disposisjonsfond; inntekter fra bruk av fondsmidler settes til</i>	776 000 kr

Kommunestyret legger videre til grunn at saldering av budsjettet for 2018 ved bruk av midler fra disposisjonsfond er av midlertidig art og ber administrasjonssjefen fremme sak om tilbakeføring av midler til fondet med sikte på å nå de avsetninger som er skissert i økonomiplan 2018-2021.

5. Til finansiering av nybygg og nyanlegg i investeringsbudsjettet for 2018 opptas det lån med inntil 98 297 000 kr. Lånet betjenes med maksimal avdragstid i henhold til avdragsforskriften, ut fra vektning av de ulike låneobjekter. Administrasjonssjefen godkjenner de øvrige lånevilkår i henhold til finansreglement og delegeringsregler, herunder slik at refinansiering av eksisterende lånegjeld kan ses mot maksimal avdragstid i henhold til avdragsforskriften.
6. Det fremmes særskilt sak for kommunestyret om opptak av formidlingslån via Husbanken, for videre utlån i form av startlån.
7. Det gis samtykke til opptak av lån til likviditetsformål for 2018 innenfor en samlet ramme med inntil 40 000 000 kr. Administrasjonssjefen godkjenner de øvrige lånevilkår i henhold til finansreglement og delegeringsregler.
8. Skattøre for 2018 fastsettes til høyeste lovlige sats etter Stortingets beslutning.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 blir det å skrive ut eiendomsskatt for 2018 på alle faste eiendommer i hele kommunen, jf eiendomsskatteloven § 3a. Eiendomsskattesatsen er 4,5 promille. Eiendomsskatten skal betales i tre terminer, jf eiendomsskatteloven § 25. Taksering og utskrivning av eiendomsskatt blir å skje i henhold til gjeldende eiendomsskattevedtekter for Kvæfjord kommune.
10. Salgspris for tomter i Berg/Engen-boligfeltet endres inntil videre til 650 kr pr m². Dette forutsetter ferdig målte boligtomter med framføring av vei, vann og avløpsnett til tomtegrense, jf ellers kommunestyrets behandling av særskilt sak om opparbeidelse av infrastruktur og finansiering.
11. Godtgjørelse til ordfører for 2018 settes til 756 334 kr. Godtgjørelse til varaordfører for 2018 settes til 75 633 kr. Øvrige godtgjørelser til folkevalgte fastsettes i henhold til reglement.
12. Kommunale gebyrer og betalingssetter for 2018 vedtas i samsvar med sakens vedlegg 2.
13. Budsjettområde 64012 Vannforsyning, 64013 Avløp/rensing og 64020 Feietjeneste skal være selvfinansierende via gebyrinnkrevingen, jf forskrifter om gebyrer.
14. Kurdøgnpris for institusjonsopphold fastsettes til 52 342 kr i henhold til forskrift.
15. Administrasjonen pålegges å innrette virksomheten slik at bevilgningene i budsjettåret strekker til. Avviksrapportering til politisk nivå skjer gjennom tertialrapporter, årsmeldinger og regnskapssaken og ellers slik administrasjonssjefen finner det nødvendig.
16. Kvæfjord kommunes økonomiplan for 2018-2021 danner grunnlag for fastsetting av økonomiske rammer i arbeidet med senere årsbudsjett. Administrasjonssjefen forbereder foreslåtte endringer så vel som nye tiltak, slik at disse kan iverksettes etter kommunestyrets endelige budsjettgodkjenning. Det fremmes særskilte enkeltsaker slik som angitt i budsjettforslaget. Ut over de skisserte tiltak i økonomiplanen, gis administrasjonssjefen også høve til å fremme alternative forslag som grunnlag for senere behandling av budsjett og økonomiplan.

Saksprotokoll i Formannskapet - 13.11.2017:

Administrasjonssjefens innstilling:

Saken fremmes uten administrativ innstilling

Behandling:

Administrasjonssjefens forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 ble delt ut i møtet og gjennomgått av administrasjonssjef Merete Hessen, rådgiver Birger Bjørnstad, økonomisjef Turid Norlunn Hanssen, helse- og omsorgssjef Ågot Hammari og kontorleder teknisk kontor Kristin Myreng Grimstad.

Underveis ble det tatt lunsjpause kl 11:20-11.50 og pause kl 13:25-13:35

Helse- og omsorgssjef Ågot Hammari fratrådte kl 13:50.

Omforent forslag:

-Administrasjonssjefens forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag enstemmig vedtatt

Vedtak:

Administrasjonssjefens forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 tas til orientering.

Saksprotokoll i Teknisk utvalg - 21.11.2017:

Administrasjonssjefens innstilling:

Saken fremmes uten administrativ innstilling.

Behandling:

Administrasjonssjef Merete Hessen var til stede ved behandling av denne saken. Hun orienterte om forslaget til budsjett og økonomiplan 2018-2021 og delte samtidig ut papirkopi av powerpoint-presentasjon av budsjettopplegget.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 21.11.2017:

Administrasjonssjefens innstilling:

Saken fremmes uten administrativ innstilling.

Administrasjonssjefen og helse- og omsorgssjefen orienterte.

Et omforent elderråd foreslo (Forslag 1):

Eldrerådet ser positivt på det framlagte forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021.

Eldrerådet vedtar at Lillian Hessen møter i kommunestyret 14.desember 2017, og legger fram noen av de synspunkter som kom fram på elderrådets møte 21.november 2017.

Votering:

- Forslag 1 enstemmig vedtatt

Vedtak:

Eldrerådet ser positivt på det framlagte forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021.

Eldrerådet vedtar at Lillian Hessen møter i kommunestyret 14.desember 2017, og legger fram noen av de synspunkter som kom fram på elderrådets møte 21.november 2017.

Saksprotokoll i Ungdomsrådet - 21.11.2017:

Administrasjonssjefens innstilling:

Saken fremmes uten administrativ innstilling.

Administrasjonssjefen orienterte om saken for rådet.

Vedtak:

1. Ungdomsrådet tar orienteringen fra administrasjonssjefen til etterretning
2. Ungdomsrådet ber om at tilbud om ungdomsklubb i sentrum innarbeides i økonomiplanen for 2018-2021 – herunder også se på muligheten for bruk av bomberom i Kvæfjordhallen.

Votering:

-Forslaget enstemmig vedtatt.

Saksprotokoll i Levekårsutvalget - 22.11.2017:

Administrasjonssjefens innstilling:

Saken fremmes uten administrativ innstilling.

Behandling:

Orientering innledningsvis fra administrasjonssjef Merete Hessen og helse- og omsorgssjef Ågot Hammari.

Lunsjpause kl 11:45-12:15

Bente Hennie Fridtjofsdatter Berg forlot kl. 13:15 iht. innvilget permisjon. Utvalget besto da av 5 av 7 representanter.

Ågot Hammari forlot kl. 13:50

Forslag fra Karin Eriksen (SP) og Lars-Jonny Pedersen (AP):

1. Skolestruktur for Vik skolekrets og Flesnes skolekrets fremmes som egen sak så snart som mulig.
2. Administrasjonen skal foreslå for levekårsutvalget hvordan en grundig og helhetlig prosess på skolestruktur skal gjennomføres. For Gullsfjord skal det i tillegg til Flesnes skolekrets vurderes om en skal kjøpe skoleplasser i andre kommuner og hvor dette eventuelt bør være. Saken skal ha fokus på å skape en grundig prosess. Prosessen skal ta opp i seg at alle parter skal høres (blant annet foreldre, samarbeidsutvalg, ansatte, og tillitsvalgte og lokalsamfunn).
3. Lavekårsutvalget er bekymret for utfordringer knyttet til driften ved Husby barnehage. Lavekårsutvalget mener det må vurderes om en kan styrke stilling til ledelse ved Husby barnehage. Administrasjonen må vurdere om det er mulig å få en assisterende styrer ved Husby barnehage gjennom endringer og tilpasninger i egen organisasjon.
4. Lavekårsutvalget ønsker en plan for påtrengende bygningsvedlikehold i de tidligere lokalene ved Borkenes barnehage. Hvis denne bygningen ikke har tilstrekkelig standard til barnehagedrift må andre lokaler vurderes for dagens drift.

Votering:

Forslag fra Karin Eriksen (SP) og Lars-Jonny Pedersen (AP) enstemmig vedtatt.

Saksprotokoll i Råd for funksjonshemmede - 24.11.2017:

Administrasjonssjefens innstilling:

Saken fremmes uten administrativ innstilling.

Forslag til vedtak:

1. Budsjett 2018 og Økonomiplan 2018-2021 tas til orientering.
2. Rådet for funksjonshemmede ber om at tilrettelagte tomter på Berg/Engen øremerkes funksjonshemmede og eldre innbyggere.

Vedtak:

-Enstemmig vedtatt

Saksprotokoll i Formannskapet - 27.11.2017:

Administrasjonssjefens innstilling:

1. Kvæfjord kommunestyre vedtar Kvæfjord kommunes budsjett for året 2018 i henhold til foreliggende forslag.
2. Kommunestyret vedtar Kvæfjord kommunes økonomiplan for perioden 2018-2021 i henhold til foreliggende forslag.
3. Kvæfjord kommunes budsjett for 2018 er gjort opp med totale utgifter og inntekter med 545 029 000 kr. Løpende netto driftsutgifter, medregnet avsetning til eller bruk av bundne driftsfond, fordeles slik på rammeområder:

RO0 Styringsorganer	3 052 000 kr
RO1 Fellesadministrasjon	26 486 000 kr
RO2 Kultur/oppvekst	105 571 000 kr
RO3 Helse/omsorg	168 435 000 kr
RO4 Teknisk	19 968 000 kr
RO6 Teknisk/selvkost	-674 000 kr

4. Kommunestyret viser til melding fra IMDi av 2.11.2017 om bortfall av bosetting av flyktninger i 2018 og legger til grunn slik justering i budsjettopplegget sett i forhold til administrasjonssjefens forslag til budsjett for 2018:

20015 Flyktningebosetting; netto driftsutgifter reduseres med	1 344 000 kr
80214 Generelt tilskudd flyktninger; inntektene reduseres med	2 120 000 kr
94000 Disposisjonsfond; inntekter fra bruk av fondsmidler settes til	776 000 kr

Kommunestyret legger videre til grunn at saldering av budsjettet for 2018 ved bruk av midler fra disposisjonsfond er av midlertidig art og ber administrasjonssjefen fremme sak om tilbakeføring av midler til fondet med sikte på å nå de avsetninger som er skissert i økonomiplan 2018-2021.

5. Til finansiering av nybygg og nyanlegg i investeringsbudsjettet for 2018 opptas det lån med inntil 98 297 000 kr. Lånet betjenes med maksimal avdragstid i henhold til avdragsforskriften, ut fra vekting av de ulike låneobjekter. Administrasjonssjefen godkjenner de øvrige lånevilkår i henhold til finansreglement og delegeringsregler, herunder slik at refinansiering av eksisterende lånegjeld kan ses mot maksimal avdragstid i henhold til avdragsforskriften.
6. Det fremmes særskilt sak for kommunestyret om opptak av formidlingslån via Husbanken, for videre utlån i form av startlån.
7. Det gis samtykke til opptak av lån til likviditetsformål for 2018 innenfor en samlet ramme med inntil 40 000 000 kr. Administrasjonssjefen godkjenner de øvrige lånevilkår i henhold til finansreglement og delegeringsregler.
8. Skattøre for 2018 fastsettes til høyeste lovlige sats etter Stortingets beslutning.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 blir det å skrive ut eiendomsskatt for 2018 på alle faste eiendommer i hele kommunen, jf eiendomsskatteloven § 3a. Eiendomsskattesatsen er 4,5 promille. Eiendomsskatten skal betales i tre terminer, jf eiendomsskatteloven § 25. Taksering og utskrivning av eiendomsskatt blir å skje i henhold til gjeldende eiendomsskattevedtekter for Kvæfjord kommune.
10. Salgspris for tomter i Berg/Engen-boligfeltet endres inntil videre til 650 kr pr m². Dette forutsetter ferdig målte boligtomter med framføring av vei, vann og avløpsnett til tomtegrense, jf ellers kommunestyrets behandling av særskilt sak om opparbeidelse av infrastruktur og finansiering.
11. Godtgjørelse til ordfører for 2018 settes til 756 334 kr. Godtgjørelse til varaordfører for 2018 settes til 75 633 kr. Øvrige godtgjørelser til folkevalgte fastsettes i henhold til reglement.
12. Kommunale gebyrer og betalingssetter for 2018 vedtas i samsvar med sakens vedlegg 2.
13. Budsjettområde 64012 Vannforsyning, 64013 Avløp/rensing og 64020 Feietjeneste skal være selvfinansierende via gebyrinnkrevningen, jf forskrifter om gebyrer.
14. Kurdøgnpris for institusjonsopphold fastsettes til 52 342 kr i henhold til forskrift.
15. Administrasjonen pålegges å innrette virksomheten slik at bevilgningene i budsjettåret strekker til. Avviksrapportering til politisk nivå skjer gjennom tertialrapporter, årsmeldinger og regnskapssaken og ellers slik administrasjonssjefen finner det nødvendig.
16. Kvæfjord kommunes økonomiplan for 2018-2021 danner grunnlag for fastsetting av økonomiske rammer i arbeidet med senere årsbudsjett. Administrasjonssjefen forbereder foreslåtte endringer så vel som nye tiltak, slik at disse kan iverksettes etter kommunestyrets endelige budsjettgodkjenning. Det fremmes særskilte enkeltsaker slik som angitt i budsjettforslaget. Ut over de skisserte tiltak i økonomiplanen, gis administrasjonssjefen også høve til å fremme alternative forslag som grunnlag for senere behandling av budsjett og økonomiplan.

Behandling:

Økonomisjef Turid Norlunn Hanssen og rådgiver Birger Bjørnstad var til stede under behandlingen.

Innledningsvis orienterte administrasjonssjef Merete Hessen, supplert av økonomisjef Turid Norlunn Hanssen og rådgiver Birger Bjørnstad, om de tillegg og endringer som er tilkommet etter at administrasjonssjefens forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 ble lagt frem og presentert for formannskapet 13.11.2017.

I møtet ble følgende tilleggsvedlegg lagt frem:

-Referat fra møte 22.11.2017 i samarbeidsutvalget for Vik oppvekstsenter

-Epost av 24.11.2017: *Innspill fra samarbeidsutvalget ved Vik Oppvekstsenter til administrasjonssjefen i Kvæfjord kommune vedrørende mulig strukturendring ved Vik Oppvekstsenter presentert i budsjettforslaget for 2018*

Forslag fra Torbjørn Larsen (AP):

Administrasjonssjefens innstilling suppleres ved at de fire punktene fra levekårsutvalget medtas, som nye pkt 17-20, samt at punkt 2 fra ungdomsrådet medtas, som nytt pkt 21.

Fellesforslag fra Torbjørn Larsen (AP) og Karin Eriksen (SP), som nytt pkt 22:

Ved innføring av en eventuell arealavgift for oppdrettsnæringa skal inntektene som tilkommer Kvæfjord, fortrinnsvis benyttes til å innføre bunnfradrag på eiendomsskatt og en gradvis nedtrapping av eiendomsskatten i Kvæfjord.

Administrasjonssjefen la i møtet frem følgende tillegg til innstillingens punkt 9:

Det gis for skatteåret 2018 fritak for eiendomsskatt med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7a for følgende eiendommer:

Annen eiendom

Gnr 13 Bnr 25	Samhold ungdomslaget
Gnr 16 Bnr 13	Nytt mot, Ungdomslaget
Gnr 18 Bnr 5	Godt håp Grendelaget
Gnr 22 Bnr 8	Bygdelaget Gullhornet
Gnr 30 Bnr 51	Vårglimt ungdomslaget
Gnr 32 Bnr 24	Hemmestad grendehus
Gnr 39 Bnr 23	Kveøy Grendehus AL
Gnr 47 Bnr 128	Varden ungdomslaget
Gnr 55 Bnr 3	Kvæfjord Skytterlag

Gnr 55 Bnr 41 Kvæfjord Røde kors
Gnr 56 Bnr 92 UL Fram
Gnr 60 Bnr 95 Eldeskogen grendehus
Gnr 66 Bnr 51 Bremnes og Aspenes velforening
Gnr 27 Bnr 11 Harstad Turlag
Gnr 56 Bnr 20 Snr 1 Kvæfjord Pensjonistforening

Næringstakster

Gnr 30 Bnr 89 Kvæfjord kystlag

Votering:

Administrasjonssjefens innstilling, inkludert tillegget til innstillingens punkt 9, enstemmig vedtatt.
Forslag fra Torbjørn Larsen (AP) til nye punkt 17-21 enstemmig vedtatt.
Fellesforslag fra Torbjørn Larsen (AP) og Karin Eriksen (SP) til nytt punkt 22, enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

1. Kvæfjord kommunestyre vedtar Kvæfjord kommunes budsjett for året 2018 i henhold til foreliggende forslag.
2. Kommunestyret vedtar Kvæfjord kommunes økonomiplan for perioden 2018-2021 i henhold til foreliggende forslag.
3. Kvæfjord kommunes budsjett for 2018 er gjort opp med totale utgifter og inntekter med 545 029 000 kr. Løpende netto driftsutgifter, medregnet avsetning til eller bruk av bundne driftsfond, fordeles slik på rammeområder:

<i>RO0 Styringsorganer</i>	3 052 000 kr
<i>RO1 Fellesadministrasjon</i>	26 486 000 kr
<i>RO2 Kultur/oppvekst</i>	105 571 000 kr
<i>RO3 Helse/omsorg</i>	168 435 000 kr
<i>RO4 Teknisk</i>	19 968 000 kr
<i>RO6 Teknisk/selvkost</i>	-674 000 kr

4. Kommunestyret viser til melding fra IMDi av 2.11.2017 om bortfall av bosetting av flyktninger i 2018 og legger til grunn slik justering i budsjettopplegget sett i forhold til administrasjonssjefens forslag til budsjett for 2018:

<i>20015 Flyktningebosetting; netto driftsutgifter reduseres med</i>	1 344 000 kr
<i>80214 Generelt tilskudd flyktninger; inntektene reduseres med</i>	2 120 000 kr
<i>94000 Disposisjonsfond; inntekter fra bruk av fondsmidler settes til</i>	776 000 kr

Kommunestyret legger videre til grunn at saldering av budsjettet for 2018 ved bruk av midler fra disposisjonsfond er av midlertidig art og ber administrasjonssjefen fremme sak om tilbakeføring av midler til fondet med sikte på å nå de avsetninger som er skissert i økonomiplan 2018-2021.

5. Til finansiering av nybygg og nyanlegg i investeringsbudsjettet for 2018 opptas det lån med inntil 98 297 000 kr. Lånet betjenes med maksimal avdragstid i henhold til avdragsforskriften, ut fra vektning av de ulike låneobjekter. Administrasjonssjefen godkjenner de øvrige lånevilkår i henhold til finansreglement og delegeringsregler, herunder slik at refinansiering av eksisterende lånegjeld kan ses mot maksimal avdragstid i henhold til avdragsforskriften.
6. Det fremmes særskilt sak for kommunestyret om opptak av formidlingslån via Husbanken, for videre utlån i form av startlån.
7. Det gis samtykke til opptak av lån til likviditetsformål for 2018 innenfor en samlet ramme med inntil 40 000 000 kr. Administrasjonssjefen godkjenner de øvrige lånevilkår i henhold til finansreglement og delegeringsregler.
8. Skattøre for 2018 fastsettes til høyeste lovlige sats etter Stortingets beslutning.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 blir det å skrive ut eiendomsskatt for 2018 på alle faste eiendommer i hele kommunen, jf eiendomsskatteloven § 3a. Eiendomsskattesatsen er 4,5 promille. Eiendomsskatten skal betales i tre terminer, jf eiendomsskatteloven § 25. Taksering og utskrivning av eiendomsskatt blir å skje i henhold til gjeldende eiendomsskattevedtekter for Kvæfjord for Kvæfjord kommune.

Det gis for skatteåret 2018 fritak for eiendomsskatt med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7a for følgende eiendommer:

Annen eiendom

Gnr 13 Bnr 25 Samhold ungdomslaget
Gnr 16 Bnr 13 Nytt mot, Ungdomslaget
Gnr 18 Bnr 5 Godt håp Grendelaget
Gnr 22 Bnr 8 Bygdelaget Gullhornet
Gnr 30 Bnr 51 Vårglimt ungdomslaget
Gnr 32 Bnr 24 Hemmestad grendehus
Gnr 39 Bnr 23 Kveøy Grendehus AL
Gnr 47 Bnr 128 Varden ungdomslaget
Gnr 55 Bnr 3 Kvæfjord Skytterlag
Gnr 55 Bnr 41 Kvæfjord Røde kors
Gnr 56 Bnr 92 UL Fram

Gnr 60 Bnr 95	Eldeskogen grendehus
Gnr 66 Bnr 51	Bremnes og Aspenes velforening
Gnr 27 Bnr 11	Harstad Turlag
Gnr 56 Bnr 20	Snr 1 Kvæfjord Pensjonistforening

Næringstakster

Gnr 30 Bnr 89	Kvæfjord kystlag
---------------	------------------

10. Salgspris for tomter i Berg/Engen-boligfeltet endres inntil videre til 650 kr pr m². Dette forutsetter ferdig målte boligtomter med framføring av vei, vann og avløpsnett til tomtegrense, jf ellers kommunestyrets behandling av særskilt sak om opparbeidelse av infrastruktur og finansiering.
11. Godtgjørelse til ordfører for 2018 settes til 756 334 kr. Godtgjørelse til varaordfører for 2018 settes til 75 633 kr. Øvrige godtgjørelser til folkevalgte fastsettes i henhold til reglement.
12. Kommunale gebyrer og betalingssatser for 2018 vedtas i samsvar med sakens vedlegg 2.
13. Budsjettområde 64012 Vannforsyning, 64013 Avløp/rensing og 64020 Feietjeneste skal være selvfinansierende via gebyrinnkrevningen, jf forskrifter om gebyrer.
14. Kurddøgnpris for institusjonsopphold fastsettes til 52 342 kr i henhold til forskrift.
15. Administrasjonen pålegges å innrette virksomheten slik at bevilgningene i budsjettåret strekker til. Avviksrapportering til politisk nivå skjer gjennom tertialrapporter, årsmeldinger og regnskapssaken og ellers slik administrasjonssjefen finner det nødvendig.
16. Kvæfjord kommunes økonomiplan for 2018-2021 danner grunnlag for fastsetting av økonomiske rammer i arbeidet med senere årsbudsjett. Administrasjonssjefen forbereder foreslåtte endringer så vel som nye tiltak, slik at disse kan iverksettes etter kommunestyrets endelige budsjettgodkjenning. Det fremmes særskilte enkeltsaker slik som angitt i budsjettforslaget. Ut over de skisserte tiltak i økonomiplanen, gis administrasjonssjefen også høve til å fremme alternative forslag som grunnlag for senere behandling av budsjett og økonomiplan.
17. Skolestruktur for Vik skolekrets og Flesnes skolekrets fremmes som egen sak så snart som mulig.
18. Administrasjonen skal foreslå for levekårsutvalget hvordan en grundig og helhetlig prosess på skolestruktur skal gjennomføres. For Gullesfjord skal det i tillegg til Flesnes skolekrets vurderes om en skal kjøpe skoleplasser i andre kommuner og hvor dette eventuelt bør være. Saken skal ha fokus på å skape en grundig prosess. Prosessen skal ta opp i seg at alle parter skal høres (blant annet foreldre, samarbeidsutvalg, ansatte, og tillitsvalgte og lokalsamfunn).
19. Kommunestyret er bekymret for utfordringer knyttet til driften ved Husby barnehage. Kommunestyret mener det må vurderes om en kan styrke stilling til ledelse ved Husby barnehage. Administrasjonen må vurdere om det er mulig å få en assisterende styrer ved Husby barnehage gjennom endringer og tilpasninger i egen organisasjon.
20. Kommunestyret ønsker en plan for påtrengende bygningsvedlikehold i de tidligere lokalene ved Borkenes barnehage. Hvis denne bygningen ikke har tilstrekkelig standard til barnehagedrift må andre lokaler vurderes for dagens drift.
21. Kommunestyret ber om at tilbud om ungdomsklubb i sentrum innarbeides i økonomiplanen for 2018-2021 – herunder også se på muligheten for bruk av bomberom i Kvæfjordhallen.
22. Ved innføring av en eventuell arealavgift for oppdrettsnæringa skal inntektene som tilkommer Kvæfjord, fortrinnsvis benyttes til å innføre bunnfradrag på eiendomsskatt og en gradvis nedtrapping av eiendomsskatten i Kvæfjord.

Særtrykt vedlegg:

Administrasjonssjefens forslag til budsjett og økonomiplan 2018-2021

(utsendt tidligere, også tilgjengelig via nettbrettløsningen og på kommunens hjemmeside, link dit:

<http://www.kvafjord.kommune.no/images/dokumenter/Budsjett-konomiplan-2018-2021.pdf>)

Vedlegg:

Tabell 8: Obligatoriske oversikter, oppdatert 20171127

Vedlegg 2: Gebyrer og betalingssatser 2017/2018

Utdanningsforbundet 7.9.2017: Borkenes skole

Kvæfjord kommune 21.11.2017: Referat fra drøftingsmøte med tillitsvalgte 15.11.17

Utdanningsforbundet 23.11.2017: Budsjett 2018 og Økonomiplan 2018-2021

Vik oppvekstsenter 22.11.2017: Referat fra møte i samarbeidsutvalget/skolemiljøutvalget

24.11.2017 10:15: Innspill fra samarbeidsutvalget ved Vik oppvekstsenter til administrasjonssjefen i

Kvæfjord kommune vedrørende mulig strukturendring ved Vik oppvekstsenter presentert i budsjettforslaget for 2018

Dokumenter i saken:

K-sak 48/17 Kommunal forskrift – retningslinjer for graving

K-sak 47/17 Tertialrapport 2/2017

K-sak 46/17 Kvæfjord menighet – søknad om utvidelse av kommunal garanti til 4 mill kr. Påkostninger K

K-sak 41/17 (Interkommunalt) Arkiv Troms – endring i selskapsavtale § 5

K-sak 40/17 K-Sekretariatet IKS – endring i selskapsavtale pr 1.6.2017
K-sak 37/17 Rammeplan for Kvæfjord kulturskole
K-sak 36/17 Tilstandsrapport 2017 for grunnskolen i Kvæfjord kommune
K-sak 33/17 Helsehus i Kvæfjord. Skisseprosjekt
K-sak 31/17 Berg/Engen boligområde. Opparbeidelse av infrastruktur. Finansiering
K-sak 30/17 Delegeringsreglement 2017
K-sak 29/17 Eierskapsstrategi Hålogaland Kraft AS
K-sak 27/17 Tertialrapport 1/2017
K-sak 25/17 Regnskap 2016 og finansiell rapportering pr 31.12.2016
K-sak 24/17 Sluttregnskap for investeringsprosjekt pr 31.12.2016
K-sak 20/17 Årsmeldinger for 2016
K-sak 14/17 Husbanken – startlån og tilskudd
K-sak 13/17 Fylkeskommunale institusjoner – søknad om fritak for eiendomsskatt
K-sak 5/17 Kommunedelplan for anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet
K-sak 4/17 Harstad og Tjeldsund veterinærdistrikt – kommunalt tilskudd til vaktordning
K-sak 72/16 Overordnet samarbeidsavtale samt tjenesteavtaler mellom UNN og kommunene i lokalsykeh
K-sak 71/16 Tilvisningsavtale – et samarbeid mellom Husbanken, privat utbygger og kommunen
K-sak 70/16 Kvæfjord kommunes budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020
K-sak 44/16 Folkevalgte – godtgjørelser og utgiftsdekning
K-sak 22/16 Eiendomsskatt – generelle fritak 2016
K-sak 16/16 Budsjett 2016 – justering i gebyrvedtak, fellingsavgift hjortevilt
K-sak 19/15 Endring i fribeløp og egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester
K-sak 50/14 Kommunens eiendomsskattevedtekter – revisjon av gjeldende vedtekter
K-sak 64/12 Forskrifter om vann- og avløpsgebyrer i Kvæfjord kommune
K-sak 30/10 Finansreglement for Kvæfjord kommune
F-sak 78/17 Bosetting av flyktninger i Kvæfjord
F-sak 72/17 Borkenes skole, resultat mulighetsstudie
F-sak 71/17 Budsjettregulering – omfordeling lønnsreservemidler
F-sak 61/17 Næringsutviklingsprosjekt – status
F-sak 60/17 Rammedebatt
F-sak 33/17 Oppfølging av K-sak 8/17 – tverrpolitisk gruppe for arbeid med boligpolitisk plan
F-sak 20/17 Administrasjonssjefens årsberetning for 2016
F-sak 16/17 Flytting fra Bodø 110-sentral til Tromsø 110-sentral
F-sak 7/17 Nydyrkingsprosjektet – videreføring
F-sak 5/17 Budsjett 2017 – oppfølging av oversendte forslag
F-sak 2/17 Inngåelse av avtale om bredbåndsutbygging Borkenes til Bremnes
F-sak 78/16 Høring – ny kommunelov
F-sak 6/16 Høring – forslag til innretning av havbruksfond
F-sak 2/16 Høring – nytt inntektssystem
F-sak 38/09 Plan- og budsjettprosessen
LEV-sak 9/17 Newtonrommet i Harstad – intensjon om videreført deltakelse
LEV-sak 2/17 Om arbeidet med ny plan for et godt leke- og læringsmiljø i kommunens barnehager og gru
TU-sak 40/17 Trafikksikkerhet Trastad-Utstrand
TU-sak 36/17 Om skredfarevurdering i kommunal planlegging
TU-sak 33/17 Forvaltningsplan for Austerfjordbotn statlige friluftsområde
TU-sak 23/17 Forslag fra Kåre Bakken (SP) omkring drift av veilys
TU-sak 20/17 Hålogalandsveien – alternativstudie bompenger
Finansdepartementet 12.10.2017: Nasjonalbudsjettet 2018
Finansdepartementet 12.10.2017: Statsbudsjettet for budsjettåret 2018
Finansdepartementet 29.9.2017: Skatter, avgifter og toll 2018
Kommunal- og moderniseringsdepartementet 12.10.2017: Grønt hefte. Inntektssystemet for kommunar og
Kommunal- og moderniseringsdepartementet 10.7.2017: Kvalitetssikring av kriteriedata for kommuner 2

Kommunal- og moderniseringsdepartementet 30.6.2017: Kommuneproposisjonen 2018 og Revidert nasjo
Kommunal- og moderniseringsdepartementet 11.5.2017: Kommuneproposisjonen 2018
Kommunal- og moderniseringsdepartementet 5.1.2017: Statsbudsjettet 2017 – Det økonomiske opplegget
Kommunal- og moderniseringsdepartementet 6.10.2016: Grønt hefte. Inntektssystemet for kommunar og
Fylkesmannen i Troms 12.10.2017: Statsbudsjettet 2018 og det økonomiske opplegget for kommunene
Fylkesmannen i Troms 13.9.2017: Fylkesvise skjønnsrammer – Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Troms 14.8.2017: Tilbakemelding årsregnskap 2016 – utmelding av ROBEK
Fylkesmannen i Troms 23.5.2017: Tilsagn om utrednings- og tilretteleggingsmidler til Nydyrkingsprosjek
Fylkesmannen i Troms 12.5.2017: Orientering om Kommuneproposisjonen 2018 og RNB 2017
Fylkesmannen i Troms 10.3.2017: Lovlighetskontroll av årsbudsjett 2017 og tilbakemelding på økonomip
Fylkesmannen i Troms 1.9.2016: Kommunebildet for Troms 2015
IMDi 2.11.2017: Bosetting av flyktninger i 2018
UDI 6.9.2017: Kvæfjord kommune – Vertskommunetilskudd 4.kvartal 2017
Helsedirektoratet 16.2.2017: Tilskudd til vertskommuner over statsbudsjettet kap 0761, post 61 - 2017
KS 24.10.2017: Kontingent til KS for 2018
KS 21.10.2017: Prognosemodell rammetilskudd kommuner prok1704ksalternativskatt-treaar-rettet
PPT/Harstad kommune 23.10.2017: Budsjett 2018
Samarbeidsutvalget Borkenes skole 19.10.2017: Samarbeidsutvalget har fått seg forelagt rapporten fra No
Kvæfjord Frivilligsentral 17.10.2017: Forslag budsjett Kvæfjord Frivilligsentral
KLP 17.10.2017: Pensjonsbudsjett 2017
Brønnøysundregistrene 16.10.2017: Tilskuddsliste for tros- og livssynssamfunn 2017 Kvæfjord kommune
Den norske kirke 12.10.2017: Budsjettforslag 2018
Eldrerådet 5.10.2017 sak 22/17: Videre finansiering av eldredagen i Kvæfjord
Landbruksstjenesten Midtre Hålogaland 3.10.2017: Søknad kommunale tilskudd 2018
Kvæfjord kommune 21.9.2017: referat samarbeidsmøte kommunalteknikk 19.9.2017
K-Sekretariatet 19.9.2017: Kontrollutvalget i Kvæfjord kommune – utskrift av sak 22/17 – budsjetttramm
Sortland kommune 14.9.2017: Forvaltning av interkommunalt samarbeid på landbruksområdet i Lofoten
Støttesenter Mot Incest og Seksuelle Overgrep 30.8.2017: SMISO
Huseiernes Landsforbund 8.8.2017: Boligfakta nr 6 – 2017: Eiendomsskatt og kommunale gebyrer 2017
Vertskommunesammenslutningen LVSH 19.7.2017: Kvæfjord – foreløpig anslag på vertskommunetilsku
Troms fylkeskommune 6.7.2017: Fylkeskommunalt-/kommunalt innkjøpssamarbeid i Troms (FKIT) – av
TBU 29.6.2017: Rapport fra Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi
Kvæfjord kommune 6.2.2017: Rundskriv nr 1/2017 – Budsjetttrundskriv 2017

Saksopplysninger

Administrasjonssjefen presenterte forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 i møte i formannskapet 13.11.2017. Budsjettforslaget ble samme dag omfordelt i papirformat til medlemmer og varamedlemmer i kommunestyret og i de råd og utvalg som får budsjettforslaget på høring, fram mot videre behandling i formannskap og kommunestyre. Det ble også gjort tilgjengelig via kommunens nettbrettløsning og lagt ut på kommunens hjemmeside på internett, med slik direkte link: <http://www.kvafjord.kommune.no/images/dokumenter/Budsjett-konomiplan-2018-2021.pdf>.

Det er med grunnlag i *F-sak 38/09 Plan- og budsjettprosessen* utviklet en detaljert framdriftsplan for arbeidet med årsbudsjettet og økonomiplanen, konsentrert til tidsspennet fra begynnelsen av september og ut året, men med særlig administrativt trykk fra statsbudsjettet framlegges i oktober og fram til forslaget til budsjett og økonomiplan skal forelegges formannskapet. Det er et arbeidsmål at politisk nivå skal være kjent med budsjettforslaget om lag en måned forut for behandlingen i kommunestyret.

Administrasjonssjefen fremmer her forslag til vedtak i budsjettsaken, medregnet økonomiplan, gebyrer og betalingssetser samt de øvrige forhold som hører til årsbudsjettet. Det vedlegges to dokumenter som også fulgte selve budsjettforslaget, men her i en ny og oppdatert versjon:

- Tabell 8: Obligatoriske oversikter, oppdatert 2017/11/27
- Vedlegg 2: Gebyrer og betalingssetser 2017/2018

Ved avvik mellom framstillingen av tabell 8 og vedlegg 2 i forslag til budsjett 2018 versus framstillingen i dette saksframlegget, er det vedleggene i saken her som er gjeldende. Tabell 8 samler de obligatoriske økonomiske oversikter, hvortil budsjettforskriften i § 12 stiller krav om at disse «skal stilles opp» i henhold til særskilte vedlegg til denne forskriften.

I forslag til vedtak i budsjettsaken er særlig ett forhold som avviker fra administrasjonssjefens forslag til budsjett og økonomiplan. Som antydning tidligere, foreslås det ut fra bortfall av nybosetting av flyktninger i 2018 reduserte netto driftsutgifter innenfor budsjettkapittel *20015 Flyktningbosetting* med 1 344 000 kr, men samtidig også redusert integreringstilskudd ved bosetting på budsjettets kapittel *80214 Generelt tilskudd flyktninger* med 2 120 000 kr.

De reduserte utgifter og inntekter svekker budsjettbalansen i 2018 tilsvarende, med 776 000 kr. Det foreslås derfor midlertidig saldering ved inntektsføring av bruk av disposisjonsfond med 776 000 kr på budsjettkapittel *94000 Disposisjonsfond/ubundet investeringsfond*, men forutsatt at det i løpet av første halvår 2018 fremmes forslag om tilsvarende tilbakeføring av fondsmidler, for å nå de fondsavsetninger som er skissert i økonomiplanen. Bruken av midler fra disposisjonsfondet svekker også driftsresultatet tilsvarende. Et beskjedent netto driftsresultat med 565 000 kr, framstår dermed enda svakere, for året 2018 isolert med et negativt netto driftsresultat med 211 000 kr. Dette underbygger behovet for å se på tiltak for å tilbakeføre bruken av fondsmidler. I et lengre perspektiv må det også vurderes virkninger av redusert bosetting for de etterfølgende år i økonomiplanen.

Formannskapetets innstilling om budsjett, økonomiplan og de kommunale gebyrer og betalingssetser skal etter reglene i kommuneloven §§ 44 og 45 legges ut til alminnelig ettersyn før saken tas til behandling i kommunestyret, jf forvaltningsloven § 37. Kunngjøring vil etter formannskapetets behandling bli foretatt ved annonse i dagsavisen Harstad Tidende, ved utlegging på rådhuset og på biblioteket og ved oppdatert oppslag på kommunens hjemmeside på internett.

Om grunnlaget for budsjettarbeidet vises ellers til omtalen i foreliggende forslag, kapittel *1 Innledning og sammendrag*, *2 Frie inntekter* og *3 Rammeberegning*.

Høringsuttalelser, innspill og andre innkomne synspunkter vedlegges budsjettsaken etter hvert som slike måtte framkomme.

Vurderinger

Til de enkelte punkter i administrasjonssjefens innstilling til vedtak om budsjett og økonomiplan kan her anføres, ut over omtale i selve forslaget til budsjett og økonomiplan:

Punkt 1 angir forslag til **vedtak om årsbudsjettet**. Kommuneloven § 45 nr 1 legger til grunn at kommunestyret innen årets utgang skal vedta budsjett for det kommende kalenderår. Videre slår § 46 fast at dette skal være en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse, samt at det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger, noe som framgår i tabell 9 i budsjettforslaget (side 51).

Punkt 2 angir forslag til **vedtak om økonomiplanen**. Det følger av kommuneloven § 44 nr 1 at kommunestyret en gang i året skal vedta en rullerende økonomiplan. Planen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, noe som framgår i tabell 10 i planforslaget (side 54).

Punkt 3 viser først til at budsjettforslaget er gjort opp med **totale utgifter** og inntekter med 545 029 000 kr. Av dette er investeringsbudsjettet summert til 119 286 000 kr, mens det øvrige med 425 743 000 kr gjelder den løpende drift. Det angis **netto driftsutgift** for rammeområdenes budsjettoppfølging, dvs med brutto driftsutgifter fratrukket de tilhørende inntekter for rammeområdet, i tråd med punkt 27.5.1 i delegeringsreglementet. Budsjettallene er nå justert for virkninger av nullbsetting av flyktninger i 2018, jf etterfølgende omtale under punkt 4.

Merk at vedtaket angir netto driftsutgifter for hvert rammeområde medregnet avsetning til eller bruk av bundne driftsfond som gjelder de enkelte rammeområder, da disse ligger innenfor administrasjonssjefens budsjettfullmakter. I budsjettforslagets tabell 9 er (som påpekt i fotnote side 51) avsetning til eller bruk av bundne driftsfond derimot trukket ut av rammeområdene, for å få til en framstilling av netto driftsresultat i tråd med regnskapsmessige betraktninger.

Kommunestyrets vedtak angir bindende utgiftsrammer. Som hovedregel kan derfor ingen andre enn kommunestyret selv pådra kommunen utgifter som ikke er tatt med i nettoutgiften for et rammeområde. Innenfor vedtatt ramme kan det på visse vilkår foretas reguleringer i budsjettet som også betyr økte utgifter og inntekter. Formannskapet, teknisk utvalg og levekårsutvalget kan ved budsjettregulering øke utgiftene i budsjettåret, gitt at tilsvarende økning i inntektene reelt sett gir grunnlag for det og videre at dette ikke påvirker aktivitetsnivået for senere budsjettår, jf delegeringsreglementet punkt 27.1.2. Tilsvarende kan administrasjonssjefen eller andre etter administrasjonssjefens fullmakt foreta budsjettregulering innenfor et rammeområde, så lenge dette gjelder for enkeltsaker, typer av saker som ikke krever prinsipielle avveininger eller saker som ikke påvirker utgiftsnivået i senere budsjettår, jf delegeringsreglementet punkt 27.5.1.

At budsjettet er bindende for alle som treffer beslutninger på kommunens vegne følger også direkte av kommuneloven § 46. Samme regel viser til at krav om budsjettgjeld på utbetalingstidspunktet ikke gjelder for de utbetalinger kommunen har en umiddelbar rettslig forpliktelse på å dekke, det være seg kontraktsmessig, arbeidsrettslig, erstatningsrettslig eller basert på rettighetsbestemmelse i lov. Det er ikke noe vilkår at det foreligger rettskraftig dom for slikt krav, dersom det må legges til grunn at en slik forpliktelse foreligger. Dette gjelder lønn til tilsatte, uten hensyn til om det på forhånd er avsatt midler til dekning av disse utgiftene i budsjettet. Det samme gjelder rettslige forpliktelser overfor innbyggere som følger av lov; som plikt etter Nav-sosialtjenesteloven § 18 til å gi økonomisk stønad til den som ikke er i stand til å sørge for sitt livsopphold og plikt etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-5 til å yte nødvendig helsehjelp, jf pasientrettighetsloven § 2-1a.

Kommunestyret har tidligere vedtatt at kommunen følger statens veiledende satser for utmåling av stønad til livsopphold. Budsjettet legger i tråd med tidligere opplegg (i forslag til budsjett for 2013, side 36) til grunn at det ved utmåling av økonomisk sosialhjelp for hjemmeboende ungdom i alderen 18-25 år foretas en individuell vurdering av reelle utgifter som en slik midlertidig ytelse er ment å dekke. Det settes som hovedregel vilkår om aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk bistand, noe som nå også er lovfestet plikt. I forhold til helse- og omsorgstjenestelovens regler om nødvendig helsehjelp, påpekte Helse- og omsorgsdepartementet i 2012 at omfanget av bistand og tjenester fra kommunen også må ses mot de rammer og ressurser kommunen har til rådighet.

Det følger av budsjettforskriften at dekning av de utgifter kommunen er forpliktet på, skal innarbeides så snart det er på det rene at det ikke er dekning for dem i budsjettet slik det foreligger, om nødvendig også med justering i økonomiplanen. Kommunestyret vurderer selv om justeringer i budsjettet i tillegg fordrer justeringer i økonomiplanen.

Punkt 4 fanger så langt mulig opp budsjettvirkninger ved at Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) i brev av 2.11.2017 meddelte kommunen om at det ut fra at det er færre som søker asyl i Norge er

et **reduisert behov for bosetting av flyktninger** i kommunene. På bakgrunn av nåværende prognoser og lavere bosettingsbehov, er det ikke behov for å anmode Kvæfjord kommune om å bosette flyktninger i 2018. IMDi viser til at denne avgjørelsen er tatt i samråd med KS.

Administrasjonssjefen ser også at arbeidet med bosetting av flyktninger i kommunene løpende må kunne tilpasses tilstrømmingen av flyktninger og asylsøkere. Det er likevel grunn til å påpeke at tidspunktet for slik avklaring kommer så vidt sent i de kommunale budsjettprosesser, at det vanskeliggjør dette arbeidet i betydelig grad. Selv om IMDi samtidig peker på kommunens «helt sentrale rolle» i bosettingsarbeidet og derfor ser «fram til fortsatt godt samarbeid med Kvæfjord kommune om integrering av flyktninger», er det rimelig å peke på at nullbosetting over tid stiller dimensjoneringen av det lokale bosettingsarbeidet på nye utfordringer samtidig som det også må vurderes virkninger av redusert bosetting for de etterfølgende år i økonomiplanen.

De direkte budsjettmessige effekter ved nullbosetting er i et 2018-perspektiv så langt beregnet slik:

- Budsjettkapittel *20015 Flyktningbosetting*. De løpende driftsutgifter kan reduseres med 2 947 000 kr, fra opprinnelig budsjettet 13 952 000 kr og til 11 005 000 kr. De tilhørende driftsinntekter kan samtidig reduseres med 1 603 000 kr, fra opprinnelig budsjettet 4 294 000 kr og til 2 691 000 kr. Nettoutgiften endres ut fra dette tilsvarende, fra opprinnelig ført opp 9 658 000 kr i tabell 9 på side 47 i budsjettforslaget og til 8 314 000 kr, dvs netto reduksjon i utgiftene innenfor budsjettkapitlet så vel som innenfor *RO2 Kultur/oppvekst* med 1 344 000 kr.
- Budsjettkapittel *80214 Generelt tilskudd flyktninger*. Nullbosetting i 2018 betyr også mindre inntektsføring av integreringstilskudd ved bosetting. Det er så langt beregnet at disse inntektene må tas ned fra opprinnelig ført opp 11 657 000 kr i tabell 9 på side 50 i budsjettforslaget og til ny sum 9 537 000 kr, dvs en reduksjon i de frie inntektene med 2 120 000 kr.
- Budsjettkapittel *94000 Disposisjonsfond*. Reduserte utgifter med 1 344 000 kr og reduserte inntekter med 2 120 000 kr svekker budsjettbalansen tilsvarende. Hensett den sene avklaring på dette forhold, foreslås derfor saldering via midlertidig inntektsføring av bruk av disposisjonsfond med 776 000 kr, men også forutsatt at administrasjonssjefen i løpet av første halvår 2018 fremmer forslag om tilsvarende tilbakeføring av fondsmidler med sikte på å nå de mål for fondsavsetninger som er skissert i økonomiplanen (tabell 7 side 39).

Gitt disse justeringer i budsjettopplegget, bør det fortsatt være et mål å opparbeide et disposisjonsfond i planperioden med mer enn 5 % sett mot de frie inntekter. Et disposisjonsfond mindre enn 5 % anses å være en indikasjon på begrenset økonomisk handlefrihet, mens et fond med mellom 5 og 8 % av de frie inntekter, antydnet moderat økonomisk handlefrihet. De overnevnte budsjettendringer, betyr i tverrsum reduserte utgifter og inntekter i budsjettet for 2018 med 2 947 000 kr. Forslaget om (midlertidig) bruk av midler fra disposisjonsfondet med 776 000 kr, svekker dog driftsresultatet tilsvarende. Et beskjedent netto driftsresultat framstår dermed enda svakere og for året 2018 med negativt netto driftsresultat med 211 000 kr. Dette underbygger i seg selv behovet for å se på tiltak for å tilbakeføre bruken av fondsmidler.

Punkt 5 angir **ramme for låneopptak** i 2018 med 98 297 000 kr. Det opptas ett samlet lån for de ulike investeringer i det enkelte budsjettåret, uten oppsplitting på tiltak. Avdragstiden for kommunens totale gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for anleggsmidlene. Via vektning av avskrivningstiden på de ulike låneobjekter, legges det nå opp til bruk av minimumsavdrag for nedbetaling av lånegjelden. Etter flere år med langt mer beskjedne låneopptak, finner administrasjonssjefen ut fra den betydelige lånefinansiering at det i økonomiplanen bør tas i bruk beregnede minimumsavdrag hvorved gjelden fullt ut blir å nedbetale i takt med kapitalslitet på de berørte eiendommer.

Regnskap 2016 viste (i note 7) at differansen mellom utgiftsførte avdrag og beregnede minimumsavdrag for dette regnskapsåret var 454 000 kr. Det er derfor i økonomiplanen innarbeidd reduserte årlige avdragsutgifter med 454 000 kr som del av lånegjeldsutviklingen, via gjennomgående innføring av en minimumsavdragsordning.

Administrasjonssjefen har fullmakt til å forestå låneopptak innenfor budsjettets rammer, jf finansreglementet punkt 7 og delegeringsreglementet punkt 27.5.8. Det legges som tidligere til grunn at budsjettvedtaket angir en samlet låneramme for budsjettåret. Nye investeringstiltak ut over det som inngår i budsjettforslaget, må således i utgangspunktet finansieres på annet vis. Finansreglementet omtaler i punkt 6 rammer for økonomisk risiko, herunder at «for å redusere renterisikoen skal mellom 20 % og 80 % av kommunens innlån være til fast rente». Kommunen har nå omfattende lån der fastrentevilkår løper ut i 2018. Ved refinansiering knyttet til vilkårene i finansreglementet for å redusere renterisikoen, kan det derfor også bli tale om å binde andre deler av lånegjelden til fast rente.

De tiltak som inngår i lånefinansieringen av investeringer i 2018:

10113 IKT/oppgradering datautstyr: 630 000 kr av bevilgning 756 000 kr.

21111 Borkenes skole/skisseprosjekt: 1 440 000 kr av bevilgning 1 800 000 kr.

25412 Kvæfjord kulturhus/brannsikring: 160 000 kr av 200 000 kr.

30011 Helsehus/prosjektering, nybygg Kveldroveien: 55 200 000 kr av bevilgning 69 mill kr.

44032 Veier/utbyggingsområde Berg/Engen: 10 286 000 kr av bevilgning 12 857 000 kr.

44044 Utbyggingsområde for boliger/Berg/Engen: 14 154 000 kr av bevilgning 15 252 000 kr.

64012 Vannforsyning Berg/Engen: 4 530 000 kr, lik årets bevilgningsforslag.

64013 Avløp/rensing Berg/Engen: 4 528 000 kr, lik årets bevilgningsforslag.

64013 Avløp/rensing Trastad: 7 369 000 kr; lik årets bevilgningsforslag.

Punkt 6 bygger ut fra delegeringsreglene punkt 27.5.8 på at administrasjonssjefen vurderer behovet for opptak av **formidlingslån** via Husbanken for videre utlån (startlån), hvoretter det eventuelt fremmes sak til politisk nivå om opptak av slike lån i 2018, jf reglens punkt 21 *Husbankloven* som blant annet legger til grunn at det løper et rentepåslag med ¼ prosentpoeng til (delvis) dekning av kommunens utgifter i disse utlånsordningene og videre *K-sak 14/17 Husbanken - startlån og tilskudd*, hvoretter det ble opptatt startlån i 2018 med 4,0 mill kr. Delegeringsreglene gir i punkt 27.5.8 også regler for administrativ saksbehandling av utlånsordningene.

Punkt 7 bygger på at rammen for opptak av **likviditetslån** kan nedjusteres, fra 75 mill kr i 2017 og til 40 mill kr i 2018, jf omtale av en forbedret likviditetssituasjon i budsjettforslaget. Der bør likevel videreføres et handlingsrom for slikt låneopptak i budsjettopplegget, både ut fra vilkår i gjeldende hovedbankavtale og fordi et betydelig investeringsvolum i 2018 kan komme til å påkalle behov for midlertidig bruk av slike lånemidler.

Punkt 8 legger som tidligere til grunn at kommunen følger maksimalsatsene for **skattøre** i henhold til Stortingets endelige vedtak. Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom stat, kommune og fylkeskommune. Skattøre er den prosenten som kommuneandelen av skatten beregnes etter. Mulig endring i skattøre i statsbudsjettet, betyr at kommunestyret vanskelig kan fatte et entydig vedtak om skattøre slik kommuneloven § 8 nr 3 legger til grunn. Skattøre er over tid blitt et mer aktivt verktøy for statlig påvirkning av kommunenes rammefinansiering. Alle kommuner benytter nå maksimalsatsene.

Stortinget er i Prop 1 LS (2017-2018) *Skatter, avgifter og toll 2018* invitert til å fatte skattevedtak for 2018 som i § 3-8 *Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene* for det første betyr at den kommunale inntektsskatten videreføres uendret med maksimum 11,8 % som for 2017 og videre at maksimumssatsene skal gjelde med mindre kommunestyret selv vedtar lavere satser. Nivået på skattøre må også ses mot forutsetningen om å holde skatteinntektene lik 40 % andel av kommunesektorens samlede inntekter.

Punkt 9 bygger på at kommunestyret i tilknytning til selve budsjettbehandlingen må fatte årlig vedtak om omfanget på **eiendomsskatt**. Det vises til særskilt omtale av eiendomsskatt i tekstboks 1 i budsjettforslaget (side 11).

Det fremmes i overnevnte Prop 1 LS (2017-2018) forslag om endringer i grunnlaget for å skrive ut eiendomsskatt. Arbeidsmaskiner og tilbehør i næringseiendom som er kategorisert under lovbetegnelse «verk og bruk», inngår nå i skattegrunnlaget når de anses for integrert i anlegget. Ut fra Sundvolden-erklæringen foreslår regjeringen at produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner fritas for eiendomsskatt fra 2019, med en overgangsperiode på fem år slik at kommunene kan tilpasse seg det inntektsbortfall dette representerer.

Punkt 10 tar utgangspunkt i at kommunestyret ved tidligere høve har vedtatt at **salgspris for tomter** i Berg/Engen-boligfeltet «settes inntil videre til 525 kr pr m²». Som omtalt på side 32 i budsjettforslaget, bygget prissettingen på forutsetning om momskompensasjon for feltkostnader. Slik kompensasjon ble i *K-sak 31/17 Berg/Engen boligområde mv. Opparbeidelse av infrastruktur. Finansiering* anslått til 3 050 000 kr. En fortolkning fra Skatteetaten, må entydig oppfattes dithen at salg av fast eiendom faller utenfor kompensasjonsordningen for kommunene, jf kompensasjonsloven § 4 annet ledd nr 3 der det heter at det ikke ytes kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie.

Gitt fortsatt inndekning av netto tomtekostnader via salgsinntektene, fordrer dette inntektsbortfallet at tomteprisen inntil videre heves til 650 kr pr m². For en gjennomsnittstomt på 845 m² tilsier dette en gjennomsnittlig salgspris med knapt 550 000 kr. Bruk av begrepet «inntil videre» synliggjør at det ved senere høve kan bli fremmet forslag om endringer i tomteprisen.

Punkt 11 bygger på reglene som ble fastsatt i *K-sak 44/16 Folkevalgte – godtgjørelser og utgiftsdekning*. Denne bygger gjennomgående på at lokalt fastsatte satser for **godtgjørelser til de folkevalgte** justeres én gang årlig i tråd med utviklingen i lønnsvekstandelen innenfor regjeringens anslag for deflator i forslaget til statsbudsjett, slik dette framlegges i oktober måned forut for det aktuelle år og da i utgangspunktet uten senere justeringer i løpet av året, for eksempel i tilknytning til ny vurdering av deflator på vårparten i Revidert nasjonalbudsjett. I kostnadsdeflator i forslaget til statsbudsjett for 2018 er lønnsveksten fra 2017 til 2018 beregnet til 3,0 %.

Punkt 12 omhandler kommunale **gebyrer og betalingssetser**. Kommunestyret fatter som hovedregel selv alle vedtak om betaling for kommunale tjenester, såfremt dette ikke direkte kan utledes av statlige bestemmelser. Med slike unntak har opplistingen i saksframleggets vedlegg 2 ambisjoner om å gi en samlet og uttømmende oversikt. Som nevnt ovenfor må presiseres at ved avvik mellom framstillingen av vedlegg 2 i forslaget til budsjett for 2018 og i dette saksframlegget, er det vedleggene i saken her som er gjeldende som forslag fra administrasjonssjefen.

Kommunestyret har under *K-sak 19/15 Endring i fribeløp og egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester* lagt til grunn at det løpende gjelder fribeløp og ellers øvre beløpsgrenser for betaling for kommunale helse- og omsorgstjenester, i tråd med de satser som gis i årlige rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet ut fra forskrift om slike egenandeler av 2011, jf betalingsregulativets punkt 3700. Ellers er betalingssetsene for barnehager i punkt 1500 også underlagt statlige maksimalsatser, senest med forslag om justeringer i statsbudsjett for 2018 hvorved prisen for hel plass i barnehage i tillegg til generell prisvekst økes med 110 kr/mnd. Fellingsgebyrene for elg i punkt 5700 er også underlagt maksimalsatser slik som omtalt i *K-sak 16/16 Budsjett 2016 – justering i gebyrvedtak, fellingsavgift hjortevilt*. Ut fra regulativets punkt 3800 må det ellers foretas ny vurdering av endringer i husleiesatser når årets utvikling i Konsumprisindeksen er kjent.

Innenfor de tradisjonelle VAR-områdene innebærer budsjettforslaget økning i de fleste gebyrene fra 2017 til 2018 med 2,6 %, med unntak for at gebyrer innenfor renovasjonsordningen økes 5,0 %. Beregning av gebyrer innenfor selvkostområdene skjer nå via innkjøpt selvkostmodell *Momentum Selvkost Kommune*, på det vis at forutsetningen om selvkost sammenstilt med historiske regnskapstall, planlagt framtidig investeringsvolum og kravet om bruk av gebyrinntekter innenfor en 3-5 årsperiode, gir et beregnet gebyrnivå. I budsjettforslagets tabell 5 (side 36) er det på dette grunnlag også satt opp et anslag på endringer i gebyrnivået for de etterfølgende år i planperioden.

Forslag om endring i de kommunaltekniske gebyrer gis formelt sett ved forskrift etter forvaltningsloven, og ikke i form av enkeltvedtak. Dette tilsier kommunal kunngjøring forut for vedtaket i tråd med § 38 for å sikre allmennheten innsyn, kunnskap og mulighet til å si sin mening om beslutningsprosesser, men på den annen side ikke senere klagerett slik som for et enkeltvedtak. Slik kunngjøring ivaretas samtidig med at forslaget til budsjett og økonomiplan blir lagt ut til alminnelig ettersyn. Ellers bidrar også utleggingen av administrasjonssjefens budsjettforslag på kommunens hjemmeside til allmennhetens kunnskap i omlag fire uker forut for kommunestyrets gebyrvedtak.

Punkt 13 presiserer at kommunens virksomheter innenfor vannforsyning, avløp og feiing skal være **selvfinansierende**, via overnevnte gebyrinnkreving. Det er også nedfelt i § 3b i egne kommunale forskrifter om vann- og avløpsgebyrer at abonnementsgebyret skal dekke kommunens kostnader for vann og avløpstjenester. For slamtømming og renovasjon er kravet om selvfinansiering direkte gitt ved forurensningsloven § 34 første ledd: «Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfallssektoren, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling og etterkontroll m.v. Kostnadene skal fullt ut dekkes inn gjennom gebyrene».

Punkt 14 er en konsekvens av at kommunestyret ut fra krav i forskrift av 1995 må vedta **kurdøgnpris** for opphold i institusjon tilsvarende det «det koster å drive en institusjonsplass». Dette beregnes ut fra brutto driftsutgifter fratrukket driftsinntektene og slik at inntekter fra beboerne samt renter og avdrag holdes utenfor. Hensikten er at pasienter ikke skal betale mer enn det en plass koster kommunen å drive. Ved førstegangsberegning i budsjettet for 2006 framsto kurdøgnpris med 43 000 kr. Dette angir et øvre tak og ligger langt høyere enn det som er vanlig lokal månedsbetaling for institusjonsopphold. Det er innarbeidd oppjustering av satsen fra 2017 til 2018 med 2,6 %, i samsvar med anslaget for kostnadsdeflator i forslaget til statsbudsjett.

Punkt 15 klargjør et **pålegg** ikke kun til administrasjonssjefen, men til alle med forvaltningsansvar i forhold til kommunale budsjettmidler, om å bidra til et aktivitetsnivå innrettet i henhold til de rammer som følger av kommunestyrets budsjettvedtak. Det formelle grunnlag for dette er kommuneloven § 47 der det framgår at «de rammer som er angitt i årsbudsjettet for utgifter til bestemte formål, må ikke overskrides uten at det på forhånd er foretatt de nødvendige endringer i budsjettet». Det er således ikke akseptabelt å basere aktivitetsomfanget på forventninger om tilleggsbevilgninger ut over det som følger av vedtaket om budsjett og økonomiplan. En slik opptreden er i strid med budsjettfullmaktene og budsjettvedtakets forutsetninger.

Dette utgangspunktet er også framholdt ved at det (1) på side 5 i budsjettforslaget er pekt på betydningen av et forpliktende budsjettvedtak «framfor en oppstykket behandling som lettere inviterer til omkamper på enkeltsaker og fokus på tilleggsbevilgninger som ikke kan tilveiebringes på et realistisk vis», dernest også (2) på side 38 i forslaget til økonomiplan som viser til at inndekningen for utgifter og inntekter innenfor de enkelte budsjettår «bør være så godt fundert at dette ikke fordrer flere budsjettbehandlinger i løpet av året, men slik at samlet vedtak om budsjett og økonomiplan står seg som et forpliktende styringsverktøy utover i budsjettåret, både sett fra politisk og administrativt nivå».

Ved kompetansestrid mellom andre vedtak og budsjettvedtaket, er det sistnevnte som går foran som styrende for administrativ innretning av aktivitetsomfanget. Unntatt fra et krav om budsjettgjennnem på

utbetalingstidspunktet er som nevnt i tilknytning til punkt 3, kun de utgifter som kommunen har en umiddelbar rettslig forpliktelse til å dekke. Slike utgifter skal likevel også innarbeides i budsjettet så snart det er på det rene at det ikke er dekning for dem.

Punkt 16 presiserer at økonomiplanen danner grunnlag for fastsetting av **økonomiske rammer** i arbeidet med senere års budsjetter. I utgangspunktet viser således budsjettsammendraget på side 54 også netto driftsutgifter for rammeområdene i de etterfølgende år i planperioden. Jo lengre fram i tid vi beveger oss, er beregningene naturligvis beheftet med større usikkerhet. For 2019 må de oppførte beløp når den tid kommer justeres for deflator, for budsjettsaker i løpet av 2018 som virker inn på senere år og for andre politiske prioriteringer og styringsvedtak, herunder føringer i statsbudsjettet for 2019 med en samlet avstemming mot dette årets inntektsgrunnlag.

Gitt formulering som foreslått, innebærer kommunestyrets planvedtak en bestilling til administrativt nivå om å forberede foreslåtte tiltak, slik at disse kan iverksettes etter senere budsjettgodkjenning. Deler av økonomiplan- og budsjettforslaget har ikke direkte form av bevilgningsvedtak med budsjettdekning, men kan være avgrenset til tiltak som fordrer nærmere utredning. Ut fra hensynet til den videre framdriften, vurderes også behovet for framlegging av særskilte enkeltsaker på tiltak skissert i økonomiplanen. Avslutningsvis er administrasjonssjefen også gitt høve til å fremme alternative forslag som grunnlag for senere års rullinger av budsjett og økonomiplan.

Merete Hessen
Administrasjonssjef